

Бекітілген

«Әбілқас Сағынов атындағы

Қарағанды техникалық
университеті» КеАҚ

Директорлар кеңесінің

2025 ж. 30 мамырдағы шешімімен
(хаттама №4)

«Әбілқас Сағынов атындағы
Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ
тұрақты даму саясаты

Қарағанды – 2025

1. ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР

1. «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ тұрақты даму мақсаттарын іске асыру жөніндегі осы Саясаты (бұдан әрі - Саясат) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, Жарғысына, Корпоративтік басқару кодексіне және «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ (бұдан әрі - Қоғам) басқа да ішкі құжаттарына сәйкес, тұрақты даму саласындағы халықаралық кәсіби ұйымдардың ұсынымдарын ескере отырып әзірленді.

2. Осы Саясат Қоғамның қызметіне ESG (экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік басқару) жаһандық қағидаттарын, талаптары мен қағидаларын енгізудің корпоративтік жүйесін ұйымдастырудың негізгі қағидаттары мен тәсілдерін айқындайды.

3. Осы Саясаттың әрекеті Қоғам қызметінің барлық түрлеріне қолданылады.

4. Саясат Қоғамның барлық алқалы органдарымен, құрылымдық бөлімшелерімен және барлық қызметкерлерімен, оның ішінде Қоғамға жұмысқа орналасу кезінде жаңадан қабылданатын қызметкерлермен танысу және қолдану үшін міндетті болып табылады.

5. Функционалдық міндеттерді жүзеге асыру және қойылған міндеттерді іске асыру кезінде Қоғамның әрбір қызметкері осы Саясатта баяндалған қағидаларды басшылыққа алады.

2. НЕГІЗГІ ТЕРМИНДЕР МЕН ҰҒЫМДАР

6. Саясатта келесі терминдер мен қысқартулар қолданылады:

1) БҰҰ-ның жаһандық шарты – Тұрақты даму саласындағы ең ірі халықаралық бастама, оның мақсаты іскер қоғамдастықтың қызметіне адам құқықтары, еңбек қатынастары, қоршаған ортаны қорғау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы он негізгі қағидатты енгізу болып табылады. БҰҰ-ның Жаһандық келісім қағидаттарын коммерциялық және іскерлік стратегияларға енгізу, міндеттемені жария түрде растау жауапты корпоративтік тәжірибе мен адал іскерлік беделдің кеңінен танылған көрсеткіштері, сондай-ақ бизнестің ұзақ мерзімді тұрақтылығының маңызды элементтері болып табылады;

2) лауазымды тұлға – Директорлар кеңесінің, атқарушы органның мүшесі;

3) жалғыз акционер – Қоғамның жоғары органы – Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі;

4) мүдделі тарап – заңнама нормаларына, жасалған шарттарға (келісімшарттарға) немесе жанама (орташа) байланысты Қоғамның қызметіне, оның көрсететін қызметтеріне және соған байланысты іс-әрекеттерге ықпал ететін немесе әсер етуі мүмкін жеке тұлғалар, заңды тұлғалар, жеке немесе заңды тұлғалар топтары;

5) мүдделі тараптар картасы – әрбір мүдделі тараппен жұмыс істеу стратегиясын әзірлеу мақсатында Қоғамның қоршаған ортасы туралы ақпаратты жүйелеуге және көзбен көруге мүмкіндік беретін құрал;

6) корпоративтік басқару – Қоғамның қызметін басқаруды және бақылауды қамтамасыз ететін және акционерлер, Директорлар кеңесі, басқарма, Қоғамның өзге де органдары мен акционерлердің мүдделері үшін мүдделі тұлғалар арасындағы қатынастарды қамтитын процестердің жиынтығы. Корпоративтік басқару сонымен қатар Қоғамның құрылымын анықтайды, оның көмегімен оның мақсаттары, осы мақсаттарға жету жолдары, сондай-ақ қызмет нәтижелерін бақылау және бағалау белгіленеді;

7) қоғам – «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» Коммерциялық емес акционерлік қоғамы;

8) ұйымдар – жарғылық капиталындағы дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамы тікелей немесе жанама түрде қоғамға меншік немесе сенімгерлік басқару құқығымен тиесілі заңды тұлғалар;

9) Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ) — Халықаралық бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау және нығайту, сондай-ақ мемлекеттер арасындағы ынтымақтастықты дамыту үшін құрылған халықаралық ұйым;

10) серіктестер – жеткізушілер мен мердігерлер, бірлескен жобалардағы серіктестер;

11) басқарма – Қоғамның алқалы сөз сөйлейтін атқарушы органы;

12) даму жоспары – Қоғамның бес жылдық кезеңдегі қызметінің негізгі бағыттары мен қаржы-шаруашылық қызметінің көрсеткіштерін айқындайтын құжат;

13) Қоғамды Дамыту бағдарламасы – жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымының мақсаттарын, басымдықтары мен даму стратегияларын айқындайтын және орта мерзімді сипатта болатын құжат;

14) Директорлар кеңесі – Қоғам мен басқарма қызметіне жалпы басшылық пен бақылауға жауапты Қоғамның Жалғыз акционерінің шешімімен оның мүшелерін сайлау арқылы құрылатын Қоғамдағы басқару органы;

15) Ішкі аудит қызметі – Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды жүзеге асыратын, Директорлар кеңесіне есеп беретін орган;

16) тұрақты даму – бұл Қоғам өз қызметінің қоршаған ортаға, экономикаға, қоғамға әсерін басқаратын және мүдделі тараптардың мүдделерін ескере отырып шешім қабылдайтын даму. Тұрақты даму болашақ ұрпақтың қажеттіліктерін қанағаттандыру мүмкіндігінен айырмай, қазіргі ұрпақтың қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек;

17) БҰҰ-ның тұрақты даму саласындағы мақсаттары - БҰҰ-ның 2030 жылға дейінгі кезеңге арналған тұрақты даму саласындағы күн тәртібі шеңберінде қабылданған және кедейлікті жоюға, ғаламшардың 4 ресурсын сақтауға және барлығының әл-ауқатын қамтамасыз етуге бағытталған 17 мақсат пен 169 міндет:

1. Кедейлікті барлық нысандарда жаппай жою

2. Аштықты жою, азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және тамақтануды жақсарту және ауыл шаруашылығының тұрақты дамуына жәрдемдесу
3. Салауатты өмір салтын қамтамасыз ету және барлық жастағы адамдардың аман болуына ықпал ету
4. Барлығын қамтитын және әділ сапалы білім беруді қамтамасыз ету және барлығына өмір бойы білім алу мүмкіндігін ынталандыру
5. Гендерлік теңдікті қамтамасыз ету және барлық әйелдер мен қыздардың мүмкіндіктерін кеңейту
6. Барлық адамдар үшін су ресурстары мен санитарияның болуын және ұтымды пайдаланылуын қамтамасыз ету
7. Барлығына арзан, сенімді, тұрақты және заманауи энергия көздеріне қол жетімділікті қамтамасыз ету
8. Тұрақты, толық қамтылған және тұрақты экономикалық өсуге, толық және Өнімді жұмыспен қамтуға және барлығына лайықты жұмысқа жәрдемдесу
9. Берік инфрақұрылым құру, барлық қамтылған және тұрақты индустрияландыруды қамтамасыз етуге және инновацияларды енгізуге жәрдемдесу
10. Елдер ішіндегі және олардың арасындағы теңсіздік деңгейінің төмендеуі
11. Қалалар мен елді мекендердің ашықтығын, қауіпсіздігін, өміршендігін және орнықтылығын қамтамасыз ету
12. Тұтыну мен өндірістің ұтымды модельдерін қамтамасыз ету
13. Климаттың өзгеруіне және оның салдарына қарсы шұғыл шаралар қабылдау
14. Тұрақты даму үшін мұхиттарды, теңіздер мен теңіз ресурстарын сақтау және ұтымды пайдалану
15. Құрлық экожүйелерін қорғау, қалпына келтіру және оларды ұтымды пайдалануға жәрдемдесу, ормандарды ұтымды басқару, шөлейттенуге қарсы күрес, жердің деградация процесін тоқтату және кері қайтару және биологиялық әртүрлілікті жоғалту процесін тоқтату
16. Тұрақты даму мүддесі үшін бейбіт және ашық қоғамдар құруға жәрдемдесу, барлығына әділеттілікке қол жеткізуді қамтамасыз ету және барлық деңгейлерде тиімді, есеп беретін және кеңінен қатысуға негізделген мекемелер құру
17. Тұрақты дамуға қол жеткізу құралдарын нығайту және тұрақты даму мүддесінде жаһандық әріптестік тетіктерінің жұмысын жандандыру.
18. ESG (Environmental, Social, Governance) - шешім қабылдау процесінде қаржылық факторлармен қатар экологиялық, әлеуметтік және басқару факторларын есепке алу.

3. ҚОҒАМНЫҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

7. Қоғам өзінің экономикаға, экологияға және қоғамға әсер етуінің маңыздылығын түсінеді, мүдделі тараптардың мүдделерінің тепе-теңдігін сақтай отырып, ұзақ мерзімді кезеңде өзінің тұрақты дамуын қамтамасыз етеді. Мүдделі тараптармен жауапты, ойластырылған және ұтымды өзара іс-қимыл жасау тәсілі Қоғамның тұрақты дамуына ықпал ететін болады.

Осы Саясаттың негізгі мақсаты қызметтің үздіксіздігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету, тәуекелдерді барынша азайту және ESG ілгерілету және оларды Қоғам қызметінде практикада іске асыру арқылы инвестициялар тарту болып табылады.

ESG қағидаттарын іске асыру кезінде Қоғам БҰҰ-ның бірқатар тұрақты даму мақсаттарына (ТДМ) қол жеткізуге ықпал етеді. ESG-қаржыландыру және инвестициялар ТДМ жаһандық күн тәртібіне сәйкес келетін жобаларды іске асыруға көмектеседі.

8. Қоғам акционерлер мен инвесторлар үшін ұзақ мерзімді құнның өсуін қамтитын ұзақ мерзімді кезеңдегі тұрақты даму үшін өзінің экономикалық, экологиялық және әлеуметтік мақсаттарының дәйектілігін қамтамасыз етеді. Қоғамдағы тұрақты даму үш компоненттен тұрады: экономикалық, экологиялық және әлеуметтік.

1). Экономикалық құраушы Қоғамның қызметін ұзақ мерзімді құнның өсуіне, акционерлер мен инвесторлардың мүдделерін қамтамасыз етуге, процестердің тиімділігін арттыруға, неғұрлым жетілдірілген технологияларды құру мен дамытудағы инвестициялардың өсуіне, еңбек өнімділігін арттыруға бағыттайды.

2). Экологиялық құраушы биологиялық және физикалық табиғи жүйелерге әсерді барынша азайтуды, шектеулі ресурстарды оңтайлы пайдалануды, экологиялық, энергия және материал үнемдейтін технологияларды қолдануды, экологиялық қолайлы өнім құруды, қалдықтарды барынша азайтуды, қайта өңдеуді және жоюды және өзге де тиісті қызметті қамтамасыз етеді.

3). Әлеуметтік құраушы әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарына бағытталған, олар басқалармен қатар еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету және жұмысшылардың денсаулығын сақтау, қызметкерлердің құқықтарын әділ марапаттау және құрметтеу, персоналдың жеке дамуы, персоналға арналған әлеуметтік бағдарламаларды іске асыру, жаңа жұмыс орындарын құру, демеушілік және қайырымдылық, экологиялық және білім беру акцияларын өткізу және басқа да тиісті қызметтерді қамтиды.

9. Қоғам өз қызметі мен тәуекелдеріне осы үш аспект бойынша талдау жүргізеді, сондай-ақ өз қызметі нәтижелерінің мүдделі тараптарға теріс әсерін болдырмауға немесе азайтуға тырысады.

10. Қоғам халықаралық рейтинг индикаторларын орындау арқылы тұрақты даму деңгейі бойынша (ТДМ іске асыруды талдау негізінде) сыртқы бағалау процестеріне қатысады.

4. ҚОҒАМНЫҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУ ПРИНЦИПТЕРІ

11. Тұрақты даму саясатын жүзеге асыру кезінде Қоғам басшылыққа алатын қағидаттар:

- 1) Ашықтық;
- 2) Есеп беру;
- 3) Мөлдірлік;
- 4) Этикалық мінез-құлық;
- 5) Заңдылық;
- 6) Адам құқықтарын сақтау;
- 7) Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік;
- 8) Мүдделер қақтығысына жол бермеу.

5. ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

12. Қоғамда тұрақты даму саласындағы басқару жүйесі құрылады, оған, сонымен қатар, мынадай элементтер кіреді:

1) Жалғыз акционер, директорлар кеңесі, атқарушы орган және қызметкерлер деңгейінде Қазақстан Республикасында Біріккен Ұлттар Ұйымының тұрақты даму қағидаттарын ұстану және тұрақты даму мақсаттарын ұстану;

2) Қоғамның лауазымды тұлғаларының тұрақты даму мәселелерін ілгерілетуге тартылуы;

3) үш құрамдас бөлік бойынша ішкі және сыртқы ахуалды талдау (экономика, экология, әлеуметтік мәселелер);

4) жеткізу тізбегін басқарудың тұрақтылығын қамтамасыз ету;

5) әлеуметтік, экономикалық және экологиялық салалардағы тұрақты даму саласындағы тәуекелдерді айқындау;

6) мүдделі тараптардың картасын құру / байланысты тұлғалардың тізілімін жүргізу;

7) мемлекетпен және қоғаммен өзара іс-қимылдың бағыттары мен форматтарын айқындау;

8) тұрақты даму саласындағы мақсаттар мен KPI¹ айқындау, іс-шаралар жоспарын әзірлеу және жауапты тұлғаларды айқындау;

9) атқарушы орган мүшелерінің және қоғамның басқа да қызметкерлерінің қоғам қызметіне тұрақты даму қағидаттарын енгізуге уәждемесі, оның ішінде сыйақының тұрақты даму саласындағы нәтижелермен байланысы;

10) тәуекелдерді басқаруды, жоспарлауды, адам ресурстарын басқаруды, инвестицияларды, есептілікті, операциялық қызметті, сондай-ақ даму жоспары мен шешім қабылдау процестерін қоса алғанда, тұрақты дамуды түйінді процестерге интеграциялау;

¹ ұзақ мерзімді құнның өсуі және тұрақты даму саласында Басқарма мүшелерінің KPI шеңберінде белгіленеді

11) тұрақты даму саласындағы лауазымды тұлғалар мен қызметкерлердің біліктілігін арттыру;

12) тұрақты даму саласындағы іс-шараларды тұрақты мониторингілеу және бағалау, мақсаттарға қол жеткізуді бағалау және KPI, түзету шараларын қабылдау, тұрақты жақсарту мәдениетін енгізу.

13. Тұрақты даму:

1) басқару жүйесіне;

2) даму жоспарына;

3) тәуекелдерді басқару, ұзақ мерзімді, орта және қысқа мерзімді жоспарлау, есеп беру, тәуекелдерді басқару, адам ресурстарын басқару, Инвестициялар, операциялық қызмет, сондай-ақ Жалғыз акционерден бастап барлық деңгейдегі шешім қабылдау процестері, Директорлар кеңесі, басқарма, және қатардағы жұмысшыларды аяқтауға біріктіріледі.

14. Қоғамдағы тұрақты даму саласындағы басқарудың ұйымдық құрылымы мынадай субъектілерді қамтиды:

1) Директорлар кеңесі;

2) Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитет;

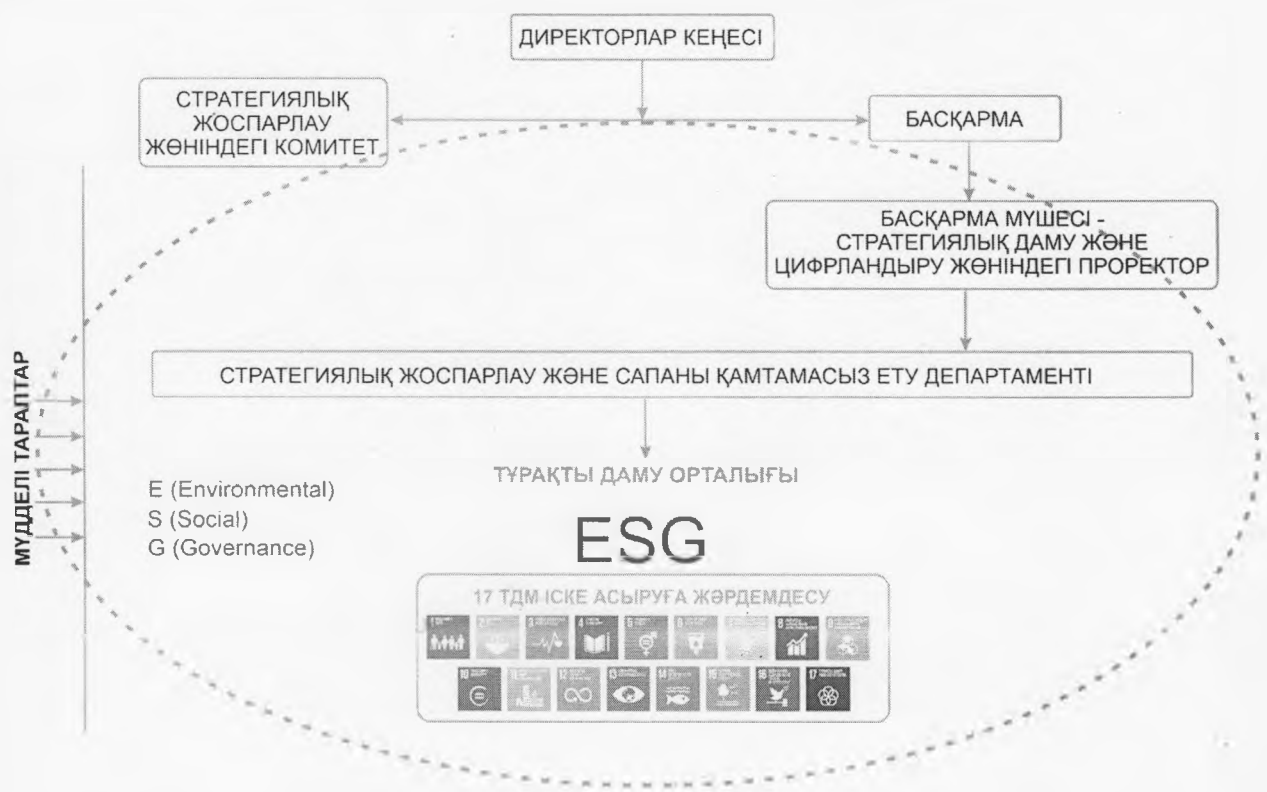
3) Басқарма;

4) Стратегиялық жоспарлау және сапаны қамтамасыз ету департаменті;

5) Тұрақты даму орталығы;

6) Мүдделі тараптар (мүдделі тараптардың картасына сәйкес).

15. Қоғамның тұрақты даму саласындағы басқару құрылымы Қоғамның мынадай органдары мен бөлімшелерін тарта отырып, бірнеше деңгейде ұсынылған (1-сурет).

1-сурет. Тұрақты даму саласындағы басқару жүйесінің құрылымы

16. Тұрақты даму саласындағы процеске қатысушылар өз рөлін Қоғамның заңнамалық актілерінде және ішкі құжаттарында бекітілген құзыреттер шеңберінде және ұйымдық-өкімдік құжаттарға, лауазымдық нұсқаулықтарға және құрылымдық бөлімшелер туралы Қағидаға сәйкес құқықтар мен міндеттерді іске асыру арқылы орындайды.

17. Сыртқы мүдделі тараптарды мүдделері Қоғамның қызметіне байланысты мемлекеттік органдардан, қоғам қызметтерін жеткізушілер мен тұтынушылардан ұсынылған.

6. ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНЕ ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ФУНКЦИЯЛАРЫ МЕН ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

18. Директорлар кеңесі Қоғамның тұрақты дамуы саласындағы басқару мәселелері үшін Жалғыз акционер алдында негізгі жауапты болатын басқару органы болып табылады.

19. Қоғамның Директорлар кеңесі тұрақты дамуды енгізуге стратегиялық басшылық пен бақылауды жүзеге асырады.

Директорлар кеңесі тұрақты даму саласындағы басқару жүйесі мәселелері бойынша мынадай функцияларды орындайды:

1) қоғамның тұрақты дамуы саласындағы Саясатты және іс-шаралар жоспарын бекітеді;

2) тұрақты даму саласындағы басқару жүйесінің тиімділігі жөніндегі есептерді қарайды.

20. Стратегиялық жоспарлау комитеті Қоғамның Директорлар кеңесіне тұрақты даму саласындағы басқарудың сенімділігі мен тиімділігін бақылау мәселелері бойынша жәрдем көрсетеді және:

1) тұрақты даму саласындағы басқару тиімділігін талдауды;

2) тұрақты даму саласындағы басқарудың жағдайы туралы аудиторлардың есептерін талдауды;

3) тұрақты даму саласындағы басқару жүйесіне қатысты Қоғамның ішкі және сыртқы аудиторларының ұсынымдарының орындалуын бақылауды;

4) тұрақты даму саласындағы басқаруды жетілдіру туралы ұсыныстарды талдауды;

5) Директорлар кеңесі тұрақты даму саласындағы басқарманың ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуін, тұрақты даму саласындағы басқару жөніндегі Саясатты және оларға кейінгі өзгерістерді айқындайтын Қоғамның ішкі құжаттарын бекітпес бұрын алдын ала қарауды жүзеге асырады.

21. Басқарма – Қоғамның атқарушы органы, осы Саясатты іске асыруға жауапты болады. Қоғам Басқармасы тиісті іс-шаралар жоспарын қалыптастырады және оны Директорлар кеңесінің қарауына енгізеді, тиісті біліктілігі мен тәжірибесі бар қызметкерлердің тәуекелдерді басқару рәсімдерін енгізуін қамтамасыз етеді, тұрақты даму саласындағы басқару мәселелері бойынша мынадай функцияларды орындайды:

- 1) Директорлар Кеңесі бекіткен ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеуді және енгізуді қамтамасыз ету;
 - 2) Қоғамның ағымдағы қызметі шеңберінде тұрақты даму саласында басқарма құруды және оның тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
 - 3) Қоғамның тұрақты дамуы саласындағы басқарма нәтижелері туралы ақпаратты Директорлар кеңесінің қарауына ұсыну;
 - 4) тұрақты даму саласындағы басқаруды ұйымдастыруды Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің Директорлар кеңесінің шешімдері мен ұсынымдарының орындалуына жауапты болады;
 - 5) тұрақты даму саласындағы басқарудың нақты рәсімдері үшін өкілеттіктерді, міндеттерді және жауапкершілікті бөлу;
 - 6) бекітілуі Қоғамның Директорлар кеңесінің құзыретіне жатқызылған құжаттарды қоспағанда, тұрақты даму саласындағы басқаруды ұйымдастыру және оның жұмыс істеуі мәселелері бойынша Қоғамның регламенттеуші және әдіснамалық құжаттарын бекіту;
 - 7) ішкі нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес тұрақты даму саласындағы басқару мониторингін жүзеге асыру;
 - 8) Қоғамның тұрақты дамуы саласындағы басқарманың есептілігін жылына 1 рет қарау;
 - 9) сыртқы және ішкі ортадағы өзгерістерді ескере отырып, тұрақты даму саласындағы басқару процестері мен рәсімдерін жетілдіруді қамтамасыз ету.
22. Тұрақты даму орталығы келесі міндеттерді орындайды:
- 1) тұрақты даму саласындағы басқару процестерін жалпы үйлестіру;
 - 2) тұрақты даму саласындағы әдістемелік құжаттарды, тұрақты даму саласындағы басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспарларын, олардың орындалуы жөніндегі есептерді әзірлеу;
 - 3) үш негізгі сала бойынша ағымдағы жағдайды талдау: экономикалық, экологиялық және әлеуметтік. Бұл талдауды жүргізу кезінде ақпараттың дұрыстығы, уақтылығы және сапасы маңызды болып табылады;
 - 4) тұрақты даму саласындағы тәуекелдерді анықтау. Тәуекелдер тұрақты дамудың үш бағытына сәйкес бөлінеді, сонымен қатар байланысты бағыттарға әсер етуі және басқа тәуекелдерді қамтуы мүмкін. Тәуекелдерді анықтау үшін қоғамға әсер етудің ішкі және сыртқы факторларына талдау жасалады;
 - 5) мақсаттарды, сондай-ақ мүмкіндігінше нысаналы көрсеткіштерді, ұйымның қызметін үш құрамдас бөлік бойынша жақсарту және жетілдіру жөніндегі іс-шараларды, жауапты тұлғаларды, ресурстарды және орындау мерзімдерін айқындау;
 - 6) нысаналы көрсеткіштерге қол жеткізу мақсаттарының, іс-шараларының іске асырылуын тұрақты мониторингілеу және бағалау;
 - 7) мүдделі тараптармен жүйелі және сындарлы өзара іс-қимыл жасау, кері байланыс алу;
 - 8) қалыптастырылған жоспарды іске асыру;
 - 9) тұрақты даму қағидаттарын іске асыру жөніндегі жылына 1 рет тұрақты есептілік.

23. Қоғамның Директорлар кеңесі мен Басқармасы тұрақты даму саласында тиісті жүйені қалыптастыруды және оны енгізуді қамтамасыз етеді.

Барлық деңгейдегі барлық қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар тұрақты дамуға жеке мінез құлық және тиісті саясат пен стандарттарды сақтау арқылы үлес қосады.

24. Тұрақты даму саласындағы басқару жүйесінде тұрақты даму саласындағы қағидаттарды, стандарттарды және тиісті саясаттар мен жоспарларды іске асыру үшін әрбір органның және барлық қызметкерлердің рөлдері, құзыреттері, жауапкершілігі айқындалады және бекітіледі.

25. Қоғамда тұрақты даму мәселелері бойынша оқыту мен біліктілікті арттырудың арнайы бағдарламалары енгізілуде. Оқыту тұрақты дамуды енгізуде тұрақты элемент болып табылады. Қоғамның лауазымды тұлғалары қызметкерлердің тұрақты даму қағидаттарын түсіну мен ұстану және мәдениетті, іс-әрекетті жүргізу және міндеттерді орындау кезіндегі мінез-құлықты өзгерту негізінде тұрақты дамуға тартылуына ықпал етеді.

26. Қоғам тұрақты даму саласындағы іс-шаралар жоспарын әзірлейді:

1) үш негізгі сала бойынша ағымдағы жағдайды талдау: экономикалық, экологиялық және әлеуметтік. Бұл талдауды жүргізу кезінде ақпараттың дұрыстығы, уақтылығы және сапасы маңызды болып табылады;

2) тұрақты даму саласындағы тәуекелдерді айқындау. Тәуекелдер тұрақты дамудың үш бағытына сәйкес бөлінеді, сонымен қатар байланысты бағыттарға әсер етуі және басқа тәуекелдерді қамтуы мүмкін. Тәуекелдерді анықтау үшін қоғамға әсер етудің ішкі және сыртқы факторларына талдау жасалады;

3) мүдделі тараптардың анықтамалары және олардың қызметке әсері;

4) мақсаттарды, сондай-ақ мүмкіндігінше нысаналы көрсеткіштерді, ұйымның қызметін үш құрамдас бөлік бойынша жақсарту және жетілдіру жөніндегі іс-шараларды, жауапты тұлғаларды, ресурстарды және орындау мерзімдерін айқындау;

5) нысаналы көрсеткіштерге қол жеткізу мақсаттарының, іс-шараларының іске асырылуын тұрақты мониторингілеу және бағалау;

6) мүдделі тараптармен жүйелі және сындарлы өзара іс-қимыл жасау, кері байланыс алу;

7) қалыптастырылған жоспарды іске асыру;

8) тұрақты мониторинг және тұрақты есептілік;

9) жоспардың нәтижелілігін талдау мен бағалау, қорытындылау мен түзету және жақсарту шараларын қабылдау.

27. Тұрақты даму қағидаттарын енгізудің пайдалары мыналарды қамтиды:

1) инвестицияларды тарту – әлемдік тәжірибеде инвесторлардың инвестициялық тартымдылығын айқындау кезінде тұрақты даму саласындағы тиімділік ескеріледі;;

2) басқарушылық тиімділікті арттыру және тәуекелдерді барынша азайту – басқарушылық шешімдер қабылдау процесіне экологиялық және әлеуметтік аспектілерді интеграциялау жоспарлау көкжиегін кеңейтуге және тәуекелдер

мен мүмкіндіктердің неғұрлым жан-жақты спектрін ескеруге мүмкіндік береді, бұл бизнестің тұрақты дамуы үшін алғышарттар жасайды;

3) тиімділікті арттыру – заманауи технологияларды енгізу өзінің бәсекеге қабілеттілігі мен тиімділігін арттыра отырып, инновациялық өнімдер мен қызметтерді құруға мүмкіндік береді;

4) беделді нығайту – корпоративтік имиджді жақсарту тұрақты даму саласындағы қызметтің тікелей нәтижесі болып табылады, бұл брендтің құндылығын арттырады және алдын ала сенім көрсетуді қалыптастырады, сондай-ақ іскер серіктестермен өзара іс-қимыл сапасына оң әсер етеді;

5) ішкі және сыртқы мүдделі тараптардың адалдығын арттыру – тартымды еңбек жағдайларын, кәсіби және мансаптық өсу мүмкіндіктерін жасау перспективалы білікті мамандарды тартуға және ұстап тұруға мүмкіндік береді; мүдделі тараптармен тиімді диалог құру клиенттер, акционерлер, инвесторлар тарапынан түсіну және қолдау есебінен бизнестің тиімділігін арттыруға ықпал ететін қоғам қызметі мемлекеттік органдардың, жергілікті халықтың, қоғамдық ұйымдардың төңірегінде оң ортаны қалыптастыруға ықпал етеді.

28. Қоғам жыл сайын тұрақты даму туралы есептерді әзірлейді және жариялайды. Есепті кезеңнен кейінгі жылдың бірінші тоқсанында жеке есеп нысанында немесе Қоғамның жылдық есебінің құрамында тұрақты даму жөніндегі ақпаратты ұсынуға жол беріледі.

29. Тұрақты даму жөніндегі есепті Директорлар кеңесі бекітеді және корпоративтік интернет-ресурста орналастыру және/немесе қағаз жеткізгіште ұсыну арқылы мүдделі тараптардың назарына жеткізіледі.

7. МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

30. Қоғамда тұрақты дамудың табысты және тиімді саясатын жүргізу үшін мүдделі тараптармен өзара іс-қимылға тиісті көңіл бөлінеді.

31. Қоғам тұрақты дамуды қамтамасыз етеді, мүдделі тараптардың мүдделерінің теңгерімін сақтайды. Тұрақты даму саласындағы қызмет үздік халықаралық стандарттарға сәйкес келеді.

Қоғам өз қызметін жүзеге асыру барысында мүдделі тараптарға ықпалын тигізеді немесе олардың ықпалын сезінеді.

Мүдделі тараптар Қоғамның қызметіне, атап айтқанда тұрақты дамуға, беделге және имиджге оң және теріс әсер етуі, тәуекелдерді тудыруы немесе төмендетуі мүмкін. Қоғам мүдделі тараптармен тиісті қарым-қатынасқа үлкен мән береді.

Мүдделі тараптардың тізбесін, олардың ықпал ету дәрежесін және Қоғам мүдделеріне ықпал ету салаларын айқындау мақсатында мүдделі тараптардың Картасы әзірленеді².

32. Қоғам мүдделі тараптарды анықтау және олармен өзара әрекеттесу кезінде мүдделі тараптардың анықтамасы мен өзара әрекеттесуінің жалпы

² Мүдделі Тараптардың Картасы Қоғамның тәуекелдер портфелі шеңберінде бекітіледі. Мүдделі тараптардың ықпалын қайта бағалау жыл сайынғы негізде жүргізіледі

қабылданған халықаралық стандарттарын пайдаланады, мысалы AA 1000 Есеп беру принциптерінің стандарты (2008) (AA1000 AccountAbility Principles Standard (2008)), AA1000 Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу стандарты (2015) (AA1000 Stakeholder Engagement Standard (2015)), ISO 26000 Әлеуметтік жауапкершілік жөніндегі нұсқаулық (ISO 26000 Guidance on Social Responsibility), Жаһандық есеп беру бастамасының Стандарттары (Global Reporting Initiative standards).

Қоғам мүдделі тараптармен диалог пен ұзақ мерзімді ынтымақтастықты жолға қою жөнінде шаралар қабылдайды.

Қоғам тәуекелдерді ескере отырып және тәуелділікті (тікелей немесе жанама), міндеттемелерді, жағдайды (жоғары тәуекел аймақтарына ерекше назар аударып отырып), әсерді, әртүрлі (әр түрлі) перспективаларды саралай отырып, мүдделі тараптардың картасын жасайды:

1) өкілеттік және жауапкершілік саласы (Жалғыз акционер, Корпоративтік университет кәсіпорындары және өзге де жұмыс берушілер, Профессорлық-оқытушылар құрамы, Әкімшілік-басқарушы персонал, оқу-көмекші құрам және университеттің өзге де қызметкерлері, ППОҚ пен университет қызметкерлерінің кәсіптік одағы, Біліктілікті арттыру жөніндегі қызметтер);

2) тікелей әсер ету саласы (Білім беру қызметтерін тұтынушылар (талапкерлер, студенттер, магистранттар, докторанттар), Ғылыми зерттеулер, сараптама және консалтинг жүргізу саласындағы қызметтерді тұтынушылар, мемлекеттік институттар, Әлеуетті инвесторлар, ЖАО, Жергілікті қоғамдастықтар, қызметті жүзеге асыру орындарындағы халық, ҰЕҰ, Үкімет, мемлекеттік органдар, Парламент, мәслихаттар, Ғылыми журналдардың редакциялары мен редакциялық алқалар, Мемлекеттік органдар, аккредиттеу, рейтингтік, аудиторлық агенттіктер);

3) жанама әсер ету саласы (Білім алушылардың әлеуетті контингентін жеткізушілер, Материалдық-техникалық ресурстар мен қызметтерді жеткізушілер, халық, қоғамдық ұйымдар, бұқаралық ақпарат құралдары және т. б.).

33. Тұрақты даму саясатын мүдделі тараптардың назарына жеткізу мақсатында Қоғамның және ұйымдардың интернет-ресурсында осы қызмет саласына арналған жеке бөлім болады.

34. Қоғам мен ұйымдар әріптестермен тиісті келісімшарттарға (келісімдерге, шарттарға) тұрақты даму қағидаттары мен стандарттарын енгізу мен сақтауды талқылайды.

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың негізгі нысандары: бірлескен бағдарламалар мен жобалар, ынтымақтастық туралы меморандумдар, бірлескен жұмыс топтары, қызмет туралы есептілік, кездесулер, кеңестер, жарияланымдар, сұхбаттар, тағылымдамалар, оқыту және т.б. болып табылады.

35. Қоғам немесе ұйым серіктестердің экономикаға, экологияға және қоғамға теріс әсер етуіне байланысты тәуекелді анықтаған жағдайда, Қоғам және/немесе ұйым мұндай әсерді тоқтатуға немесе алдын алуға бағытталған шараларды қабылдайды.

Әріптес тұрақты даму қағидаттары мен стандарттарын қабылдамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда, осы серіктестің Қоғам мен ұйым үшін маңыздылығы және оған ықпал ету шаралары мен оны ауыстыру мүмкіндігі бар-жоғы назарға алынады.

8. ӨЗІНДІК ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ӘСЕРІН БАСҚАРУ

36. Өз қызметінің сипатына байланысты қоғам қоршаған ортаға тікелей елеулі ықпал етпейді. Қоғам тұтынатын негізгі ресурстар – электр энергиясы, жылу энергиясы және су.

37. Қоғам жасыл кеңсе тұжырымдамасын енгізуді қарастыруда, оның маңызды құрамдас бөлігі жұмысшылардың экологиялық сана деңгейін арттыруға бағытталған ақпараттық науқан болып табылады.

38. Қоғам өз қызметінде энергияны үнемдейтін технологияларды енгізу, суды тұтынуды азайту, электрондық құжат айналымы жүйесін енгізу арқылы кеңсе қажеттіліктері үшін қағаз шығынын азайту арқылы ресурстарды шамадан тыс тұтынуды азайтуға және бар теріс экологиялық әсерді азайтуға тырысады.

39. Қоғам қоршаған ортаға қолайсыз әсердің алдын алуды барынша қамтамасыз ететін ресурстарды ұтымды пайдалану қағидаттары мен әдістерін қолданады және жасыл желектерді ұлғайту және экологиялық іс-шаралар өткізу арқылы университет аумағында табиғи ресурстарды сақтауға ұмтылады.

40. Қоғам студенттердің, оқытушылардың және әкімшілік қызметкерлердің әл-ауқаты үшін университеттің инфрақұрылым нысандарын жабдықтайды, сондай-ақ мүгедектерге, ерекше қажеттіліктері бар адамдарға арналған кампустың ыңғайлылығын жақсартуға ұмтылады.

41. Қоғам өз қызметінде энергияны үнемдейтін құралдарды пайдаланады.

42. Қоғам суды үнемдеу бағдарламасын жүзеге асырады, сонымен қатар университетте су үнемдеу құралдары қолданылады.

43. Қоғам тұрақты даму саласында оқыту, ғылыми зерттеулер, іс-шаралар жүргізеді және тұрақты даму туралы есептілік жүргізеді.

44. Қоғам халықаралық ғылымометриялық мәліметтер базасында индекстелген басылымдарда ТДМ саласындағы жарияланымның деңгейі мен өсімін бағалайды.

45. Қоғам ТДМ немесе ESG бойынша ұлттық және халықаралық жобаларға қатысуға ұмтылады.

9. ЖАУАПТЫ ЕҢБЕК ПРАКТИКАСЫ

46. Қызметкерлер – басты құндылық және негізгі ресурс, Қоғам қызметінің нәтижелері олардың кәсібилігі мен қауіпсіздігінің деңгейіне тікелей байланысты.

47. Қоғам өз қызметкерлерімен еңбек қатынастарын заңдылық қағидаты және қызметкерлердің жалпыға бірдей танылған еңбек құқықтарын сақтау негізінде құрады.

48. Өз қызметін жүзеге асыру кезінде Қоғам тең мүмкіндіктер беру қағидатын басшылыққа алады және өз қызметкерлерін жұмысқа қабылдау, еңбекақы төлеу, оқуға қолжетімділік беру, лауазымын жоғарылату, жынысы, нәсілі, тілі, діни, саяси және басқа да сенімдері, азаматтығы, ұлттық немесе әлеуметтік шығу тегі сияқты негіздер бойынша жұмыстан шығару кезінде кемсітуге жол бермейді.

49. Қоғам жұмыс орындарында жұмыскерлердің еңбегін дұрыс ұйымдастыруды қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдайды және осы саладағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келетін қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауға ұмтылады.

10. ЖАУАПТЫ ІСКЕРЛІК ТӘЖІРИБЕ

50. Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік тұрақты даму қағидаттарының бірі болып табылады.

Сыбайлас жемқорлық қоғамның Жалғыз акционерге, инвесторларға, басқа мүдделі тараптарға және тұтастай қоғамға жасайтын құнын бұзады; қоғам сыбайлас жемқорлыққа оның кез келген көріністерінде төзбеушілік жариялайды.

51. Сыбайлас жемқорлық істеріне тартылған лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер заңдарда көзделген тәртіппен жұмыстан шығарылуға және жауапқа тартылуға жатады; қоғамдағы ішкі бақылау жүйелері оның ішінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға жол бермеуге, олардың алдын алуға және анықтауға бағытталған шараларды қамтуға тиіс; қоғам мүдделі тараптармен сыбайлас жемқорлықпен күресте олардың хабардар болуын арттыру үшін диалогты дамытады.

Қоғам сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы ұстанады, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтайды, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты мен практикасын енгізеді және қолдайды.

52. Қоғам өз лауазымды тұлғаларының, қызметкерлерінің, мүдделі тараптардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша хабардарлығын арттырады.

53. Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша қызметкерлерді оқыту тұрақты негізде жүргізіледі.

54. Қоғамда кері байланыс тетіктері жұмыс істейді, ол арқылы Қоғамның лауазымды тұлғалары, қызметкерлері мен контрагенттері, сондай-ақ жеке және заңды тұлғалар Қоғамның кез келген лауазымды тұлғасы, қызметкері жасаған ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы мәліметтер бере алады.

55. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері мүдделер қақтығысынан босатылған ашық, уақтылы және барабар шешімдер қабылдауға жауапты болады.

11. ҚОРЫТЫНДЫ ҚАҒИДАЛАР

56. Қоғам өз қызметінде осы Саясаттың қағидаларын енгізуге ұмтылады.

57. Қоғам Жалғыз акционердің, Қоғамның және өзге де мүдделі тұлғалардың мүдделерін басшылыққа ала отырып, Қазақстан Республикасының заңнамасындағы өзгерістерді және халықаралық және ұлттық практикада тұрақты даму саласындағы жаңа стандарттардың пайда болуын ескере отырып, осы саясатты жетілдіретін болады.

58. Егер заңнаманы, Жарғыны өзгерту нәтижесінде Саясаттың жекелеген нормалары қайшы келген жағдайда, Саясаттың осы нормалары тиісті өзгерістер енгізілген сәтке дейін күшін жоғалтады.